

LOGOPEDIA DLA MAMY I TATY

Oddziaływania stymulujące
rozwój mowy i poprawnej artykulacji
w domu

1. Kiedy dziecko nazywa jakiś przedmiot „po swojemu” lub komunikuje się niewerbalnie (przy pomocy gestu) – nazwij głośno przedmiot lub czynność, o którą mu chodzi.

2. Ucz dziecko koncentrowania wzroku na rozmówcy.

Patrz na dziecko kiedy do niego mówisz oraz kiedy oczekujesz od niego odpowiedzi.

3. Pokazuj dziecku różne przedmioty i nazywaj je.

Powinny to być przedmioty codziennego użytku, z którymi dziecko często ma kontakt, np. zabawki, jedzenie, ubrania.

4. Oglądajcie wspólnie obrazki.

Opowiadaj dziecku co się na nich znajduje, wskazuj na różne przedmioty, opisuj je, nazywaj. Prowokuj także dziecko do mówienia poprzez proste pytania: Gdzie jest miś? Kto to? Jaki ma kolor? Jest smutny, czy wesoły? Mały czy duży? Itp.

5. Zadawaj dziecku krótkie proste pytania prowokujące do mówienia.

Jeśli dziecko nie zna odpowiedzi, można mu podpowiedzieć i nazwać przedmiot lub czynność. Nigdy jednak nie należy od razu odpowiadać za dziecko. Trzeba dać mu szansę, aby się zastanowiło i spokojnie odpowiedziało.

6. Zachęcaj dziecko do udziału w codziennych czynnościach. Opowiadaj o tym, co robicie.

Mama je jabłko. Jabłko jest czerwone i słodkie. Zobacz.

Teraz założymy sweter. Sweter jest zielony i miękki. Ma guziki.

To jest dom. Dom jest duży. Ma okna.

Umyj zęby. Gdzie masz zęby? Pokaż.

Ważne żeby zdania nie były zbyt skomplikowane, a słownictwo bliskie dziecku.

7. Nazywaj emocje:

Podczas czytania, oglądania obrazków, czy sytuacji z życia codziennego warto nazywać emocje.

np. *Mama jest wesoła. Śmieje się.*

Dziewczynka jest smutna. Placze.

8. Wzmacniaj osiągnięcia dziecka poprzez pochwałę oraz powtórzenie wypowiedzianego przez nie słowa.

9. Czytaj dziecku.

Warto poświęcić choćby 15-30 min dziennie na przeczytanie dziecku bajeczki. To nie tylko rozwija wyobraźnię, lecz także poszerza zasób słownictwa, uczy koncentracji uwagi i daje dziecku poczucie bliskości.

10. Dbaj o poprawność swoich wypowiedzi. Pamiętaj, że dziecko naśladuje właśnie Ciebie!

Nie posługuj się językiem dziecka. Nie spieszczaj nadmiernie form. Nie nazywaj przedmiotów, czynności lub osób w taki sam sposób jak dziecko.

11. Wykonujcie zabawy rytmiczno-ruchowe.

Przykłady:

Rodzic wystukuje rytm (np. na tamburynie, bębenku, klaszcząc w dłonie). Dziecko porusza się zgodnie z rytmem. Głośne i wolne stukanie (idzie niedźwiedź) – dziecko idzie powoli, mocno stawiając nogi na podłodze; cichsze, ale szybkie stukanie – dziecko porusza się lekko i szybko (idzie mały miś).

Śpiewanie piosenki i jednocześnie pokazywanie:

Głowa – ramiona – kolana – pięty

Głowa – ramiona – kolana – pięty

Głowa – ramiona – kolana – pięty

Oczy – uszy – usta – nos.

12. Ucz dziecko piosenek, wierszyków i wyliczanek.

Piosenki, wierszyki i wyliczanki rymują się, a dzięki swej melodyjności są łatwe do przyswojenia. Zaczynj od krótkich, nawet dwuwiersowych form, by z czasem przechodzić do dłuższych.

13. Zachęcaj do rysowania.

Komentuj co robi, opowiadaj o tym co widzisz na obrazku. Zadawaj pytania.

Można także łączyć rymowanki z rysowaniem:

np.

To prostokąt i dwa koła

Z przodu kwadrat, z tyłu rura

Warczy, prychnie i już wiecie

Że to AUTO ma być przecież!

14. W czasie zabawy wcielajcie się w różne role.

Zabawy tematyczne (np. w kucharza, czy sklep) nie tylko rozwijają wyobraźnię, lecz także uczą naprzemienności ról, zasad zachowania w określonych sytuacjach komunikacyjnych oraz poszerzają zasób słownictwa dziecka.

15. Kontroluj, czy dziecko rozumie Twoje polecenia.

Polecenia powinny być proste i dotyczyć czynności lub przedmiotów, które są dziecku bliskie.

Daj misia. (Kiedy o to prosimy nie wskazujemy palcem na misia!)

Pokaż oko.

Przynieś buty.

Położ piłkę na krześle.

16. Nie wyręczaj dziecka w mówieniu. Nie przerywaj mu.

Jeśli ma trudność z wypowiedzeniem wyrazu, pozwól mu spokojnie dokończyć, po czym powiedz ten wyraz jeszcze raz – poprawnie.

17. Nie śmieję się z jego wypowiedzi. Nie krzycz, jeśli jest niezrozumiała. Nie uciszaj.

To może wywołać zniechęcenie do mówienia.

18. Nie poprawiaj uparczywie każdego słowa i każdej niegramatycznej wypowiedzi dziecka.

19. Jedzenie dziecka powinno być bardzo urozmaicone. Niech w menu dziecka znajdzie się jabłko, chlebek ze skórką i wiele innych zwłaszcza twardych przekąsek. Pamiętajmy, że jedzenie jest wstępem do poprawnej artykulacji.

20. Zwróć uwagę w jaki sposób dziecko oddycha kiedy śpi lub ogląda bajkę. Buzia dziecka powinna być zawsze domknięta.

21. Nie wymagaj od dziecka, aby wymawiało głoski, na które rozwojowo nie jest jeszcze gotowe.